

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

REFERENCES

1. Hnyd, B.P. (1997). *Istoriia vokalnoho mystetstva: pidruchnyk* [History of vocal art: a textbook]. Kyiv, 320 p. [in Ukrainian].
2. Holos spivatskyi: slovnyk-dovidnyk muzychnykh terminiv: onlain-versiia za knyhamy Yu.Ie.Iutsevycha (2009). [Singing Voice: Dictionary of Musical Terms: online version based on the books of Yu.Ie. Yutsevich]. Available at: <http://term.in.ua/indeks.html?term=gholos%20spivacjky>. [in Ukrainian].
3. Isaieva, O. & Shaine, H. (2021). Humanitarnyi rozvytok studentiv yak skladova systemy vyshchoi osvity [Humanitarian development of students as a component of higher education]. *Youth & market*. Vol. 10 (196), pp. 58–62. [in Ukrainian].
4. Nazarenko, I.K. (1963). *Iskusstvo penija. Ocherki i materialy po istorii, teorii i praktike hudozhestvennogo penija* [The art of singing. Essays and materials on the history, theory and practice of artistic singing]. *Reader. Second edition, revised and enlarged*. Moscow, 512 p. [in Russian].
5. Postanovka holosu: slovnyk – dovidnyk muzychnykh terminiv: onlain-versiia za knyhamy Yu.Ie.Iutsevycha (2009). [Voice production: dictionary – reference book of musical terms: online version of the books of Yu.Ie. Yutsevich]. Available at: <http://term.in.ua/indeks.html?term=postanovka%20gholosu>. [in Ukrainian].
6. *Khrestomatiia vokalnykh tvoriv dlia riznykh holosiv u suprovodi fortepiano (vokalizy, ukrainski narodni pisni)* [A textbook of vocal works for different voices accompanied by piano (vocals, Ukrainian folk songs)]. (Ed.). P.Turianskyi, L.Radevych-Vynnytska. Droghobych, 2014. 80 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.01.2022

УДК 373:37.091.33-028.16]:005.336.2-056.87

DOI:

Мирослава Мазурок, методист кабінету редакційно-видавничої діяльності
Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти,
магістр педагогіки вищої школи

Ольга Саприкіна, викладач кафедри суспільно-гуманітарної освіти
Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти,
магістр педагогіки вищої школи

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У статті проаналізовано основні правила, особливості, види, форми та інші методичні характеристики сторітелінгу. Визначено його як ефективний метод донесення інформації, що використовується у багатьох сферах життя людини. Крім того, розглянуто доцільність використання сторітелінгу на уроках у сучасній школі. Автори акцентують увагу на тому, що запропонована методика дає змогу реалізувати процес навчання у закладах загальної середньої освіти на принципово інших методичних підходах із широким використанням мультимедійних форм подачі навчального матеріалу. У зв'язку з цим у публікації надано поради щодо створення історій, методичні рекомендації стосовно застосування означеного методу на уроках. Розкрито особливості й можливості застосування методу сторітелінгу як усепрямованого освітнього інструменту.

Ключові слова: мовна компетентність; сучасні методики навчання; сторітелінг; історія; розповідь; цифровий сторітелінг.

Лит. 12.

Myroslava Mazurok, Methodist of the Editorial and Publishing Office
Rivne Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education,
Master of Higher School Pedagogy

Olha Saprykina, Senior Lecturer of the Social and Humanitarian Education Department
Rivne Regional Institute of Postgraduate Pedagogical Education,
Master of Higher School Pedagogy

STORYTELLING AS AN EFFECTIVE TOOL FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF EDUCATORS OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

The article analyzes the basic rules, features, types, forms and other methodological characteristics of storytelling. It is defined as an effective method of conveying information, which is used in many areas of human life. The peculiarities of the work and the influence of this tool on the emotional, cognitive and motivational spheres of the recipients are considered. In addition, the importance of storytelling in the educational field, in particular in the

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

lessons of the social and humanitarian field, is characterized. The concept of storytelling means an effective method of conveying information to the audience, motivating a person to act, achieving the highest results – and all this through storytelling. Thus, storytelling is considered as an important tool for transmitting information and an influential method of achieving results.

The authors emphasize that the proposed method allows implementing the learning process in general secondary education on fundamentally different methodological approaches with extensive use of multimedia forms of teaching material. These stories can be told in writing / text, orally, through various illustrations (videos, photos, memes, infographics, etc.). The publication names the main software tools for creating digital storytelling.

The expediency of using storytelling in the lessons of the social and humanitarian field is considered. Types of stories, their structure, structural components are characterized. The article provides an advice on creating stories, methodical recommendations on the application of this method in lessons. The peculiarities and possibilities of applying the Storytelling method as an all-subject educational tool are revealed. The conclusions are formulated; the prospects of further research on the application of storytelling in general secondary education are outlined.

Keywords: *students' language competence; modern teaching methods; storytelling; history; story; digital storytelling.*

Постановка проблеми. Інформаційний бум сучасності привніс у наше життя безліч нових можливостей та очікувань, методів і технологій, практик та інформаційних продуктів. Безумовно, інформаційна цивілізація – це крок уперед та свідчення невпинного прогресу, однак нова електронна культура в дечому витісняє звичні та традиційні методики. Нерідко педагоги і батьки виявляють стурбованість надмірним захопленням дітей віртуальним середовищем, адже водночас із цим вони поволі втрачають навички спілкування віч-на-віч. Як же навчити дітей комунікативної взаємодії, розширити їхні інтелектуальні та пізнавальні можливості? Як викликати інтерес до навчання, “увімкнути” фантазію та креативність здобувачів освіти?

Треба визнати, що сучасна людина має володіти мовами двох культур – книжкової та екранної. Отож, інтернет та інші електронні комунікації стають обов'язковими при використанні у навчальному процесі, а отже, вчитель має опанувати якомога більше таких технологій і методик [2, 189]. Однак йому для того, щоб бути в тренді та водночас уникнути одноманітності на уроках, важливо знайти баланс, уміти підібрати методики, що допоможуть працювати з інформацією як традиційно, так і, безумовно, завдяки незліченним засобам нової електронної епохи.

Одним із таких засобів є сторітелінг (*від англ. story – історія, tell – розповідати*) – цікава й ефективна технологія донесення інформації до учнів шляхом розповідання захопливих, повчальних, смішних історій із реальними або вигаданими персонажами (наприклад, у казках, розповідях, новелах, легендах, коміксах тощо). У науковій літературі означену методику визначають як “спосіб впливу на людину через уміле розказування історій” [2, 189], “ефективний інструмент передачі знань, інформації та обміну досвідом” [8, 305].

Загалом сторітелінг як метод застосовувався

ще з давніх часів. Свідченням цього є те, що наші пращури передавали від покоління до покоління весь накопичений людством досвід і знання за допомогою міфів, легенд, казок. За основу брали реальні факти, яким надавали містичного характеру, метафоричності. Такі розповіді були виразні, цікаві, легко асоціювалися з особистим досвідом [12]. Із швидким розвитком цивілізації людям знадобилися більш ефективні способи обробки й передачі інформації, такі як сторітелінг. Хоча означена технологія передусім розроблена для менеджменту та маркетингу, вона може бути корисною і в галузі освіти, адже правильно побудована розповідь викликає у дітей певний спектр емоцій, переживань, підводить до відповідних висновків, а потім – підштовхує до потрібних учинків. Зважаючи на те, який вплив чинить сторітелінг на реципієнтів, нею широко цікавляться керівники компаній, маркетологи, журналісти, редактори, застосовуючи означену технологію у комерційних, рекламних, корпоративних цілях задля впливу на емоційну, пізнавальну та мотиваційну сфери особистості.

Аналіз наукових досліджень і публікацій.

Про перспективність технології сторітелінгу свідчать численні публікації, статті, методичні посібники, онлайн-курси, вебінари тощо. Означена методика, як було зазначено вище, є досить актуальною у багатьох суспільних галузях, зокрема у педагогіці.

Загалом розробником сторітелінгу був американець Девід Армстронг, який використовував зазначений метод у своїй корпорації. У процесі створення цієї методики він зважав передусім на психологічний фактор, а також на відоме твердження щодо значно легшого та захопливішого сприйняття розповіді у порівнянні з будь-якими логічними доводами та сухими міркуваннями. І хоча сторітелінг – це не завжди веселі розповіді, адже за емоційною забарвленістю вони можуть бути сумними, страшними, смішними, кумедними

та зворушливими, однак спільне в них те, що всі вони викликають емоції [4].

У цьому контексті слід зазначити, що до сторітелінгу належить все, що ми чуємо або бачимо навкруги: розважальні програми по телебаченню, передачі по радіо, казки для дітей тощо. Означена методика використовується не лише в рекламі чи журналістиці, а є дієвою і в навчанні. У педагогіці метод сторітелінгу відомий ще з 90-х рр. ХХ ст. Показовими роботами є закордонні праці К. Egan "Teaching as storytelling" та М. Rossiter "Narrative and Stories in Adult Teaching and Learning" [3, 78].

На сучасному етапі в Україні представлений метод вважається інноваційним в освіті, адже його почали досліджувати нещодавно. Так, використання означеного інструмента в професійній підготовці майбутніх педагогів вивчали С. Паламар [7], М. Науменко [9]; у дошкільній галузі – К. Крутій [5], Л. Зданевич [5]; у сучасній медіаіндустрії – Г. Синоруб, В. Шевченко; створення мультимедійних платформ – Л. Василик, Д. Тужанський.

Крім того, досліджуваній методиці присвячено наукові розвідки О. Караманова, М. Василичина, К. Симоненко, Е. Ерднієвої, Н. Гущиної, М. Маєвської, О. Тодорової, а також дослідження Я. Яненка; теорія історій детально розглянула Д. Кемпбеллом, сутність цифрових історій – J. Hartley, K. McWilliam. Особливості використання технології в освіті дорослих досліджували такі фахівці, як Е. Caminotti, J. Gray, S. Hausknecht, M. Vanchu-Orosco, D. Kaufman, C. Paull та ін.

Варто зазначити, що більшість учених трактують сторітелінг як мистецтво опису реальних (уявних) подій за допомогою тексту і мультимедійних елементів, розглядають його як обмін знаннями й досвідом через розповіді й історії з метою донесення ідей, розкриття понять, причиново-наслідкових зв'язків. Безумовно, представлена стаття не вичерпує всієї повноти досліджень з означеної тематики, однак у ній пропонуємо розглянути сторітелінг із позицій педагогіки як важливий та необхідний метод урізноманітнення навчального матеріалу та зацікавлення дітей виучуваним матеріалом.

Зважаючи на зазначене вище, **метою нашої статті** є проаналізувати особливості, види, форми та інші методичні характеристики сторітелінгу, схарактеризувати означений інструмент як ефективну освітню методику, що сприяє розвитку мовної компетентності та дає можливість розв'язувати різноманітні комунікативні завдання.

Виклад основного матеріалу. Уміння працювати з інформацією – одна з ключових

компетенцій, про які йдеться у Концепції Нової української школи. Тож природно виникає питання, як навчати дітей, аби сформувати цю компетентність, та чим корисний за цієї умови метод сторітелінгу? Передусім він допомагає утримувати увагу під час викладання складної теми та запам'ятовувати важливі факти чи дати. Використання учнями різних форм сторітелінгу добре тренує їхні комунікативні навички, допомагає упорядковувати мислення. Крім того, слухаючи історії, вони отримують новий досвід, навчаються контролювати власні емоції та дізнаються нові варіанти врегулювання конфлікту чи розв'язання будь-якої проблеми.

До переваг досліджуваної технології також належать: легке засвоєння навчального матеріалу; розвиток уяви, мовлення, логічного й критичного мислення; здатність аналізувати; подолання страху публічного виступу; налагодження стосунків з іншими учнями, самопізнання. Мабуть, кожен учитель зі свого досвіду знає, що є "нецікава" тема для дітей, але вона важлива для навчання [12]. У такому випадку в нагоді стає сторітелінг, адже завдяки доречної подачі матеріалу та вигаданій історії можна зацікавити дітей відповідним матеріалом.

Використання сторітелінгу на уроках сприяє розвитку образного мовомислення, виробленню неординарного сприйняття тих чи тих явищ об'єктивної дійсності. Крім того, означена технологія забезпечує комунікативний, мовленнєвий, мовний, емоційний та соціокультурний розвиток школярів. Сюжет історії завжди викликає безліч різноманітних емоцій в учнів, навчає моральних цінностей, дає змогу проаналізувати вчинки та почуття героїв, а наповнення історії (лексика, граматики) сприяє кращому засвоєнню програмового матеріалу. На відміну від фактичної розповіді (переказу, опису по пам'яті), яка ґрунтується на роботі сприймання, пам'яті, відтворювальної уяви, в основі розповідей – робота творчої уяви. Обов'язковими компонентами такої розповіді мають бути самостійно створені дитиною образи, ситуації, дії. За цієї умови учні використовують набутий досвід, знання, однак по-новому їх комбінують [10].

Учитель за цієї умови може заохочувати учнів до експериментів та ставати учасником їхнього сторітелінгу. Будь-які історії діти мають можливість презентувати не лише в розповідях, а й використовувати такі форми, як акторська гра, танець, малюнок, квест, а за сучасних реалій – навіть електронну версію розповіді. На нашу думку, саме це є важливою перевагою означеної технології, тобто те, що її можна використовувати

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

і як традиційну розповідь, і як електронну історію, розміщену в мережі Інтернет. Як зазначає письменник Марк Лівін, “сторітелінг зараз має величезну кількість форматів. Діти можуть не лише писати тексти, а й робити презентації, знімати відео. Інструментів для сторітелінгу з’явилося дуже багато. Питання лише в тому, яку саме історію потрібно розповісти, а далі вже вирішувати за допомогою чого” [11].

Загалом дослідники виокремлюють такі види сторітелінгу: *класичний, активний та цифровий*. Так, у класичному сторітелінгу історія розповідається самим педагогом, діти лише слухають і сприймають інформацію. В активному сторітелінгу педагогом задається основа події, формується її проблеми, цілі і завдання, а діти стрімко залучаються до процесу складання історії. Цифровий сторітелінг – це формат, у якому розповідання історії доповнюється візуальними компонентами (картинками, презентаціями, відео, скрайбінгом, інфографікою).

Вид історії, що використовується у сторітелінгу, безпосередньо залежить від того, для якої саме аудиторії вона призначена. Приміром, одній аудиторії більше до вподоби емоційні історії, іншій – детективні, третій – повчальні. Проте в історії будь-якого виду є кілька ключових принципів, які відрізняють її від простого викладу фактів, це – наявність персонажа, інтриги та сюжету [12].

Основними функціями сторітелінгу є мотиваційна (можливість надихати учнів на прояв ініціативи в навчальному процесі); об’єднувальна (розвиток дружніх, колективних міжособистісних стосунків у класі), комунікативна (ефективність спілкування на різних рівнях); функція впливу (формування в учнів суспільно корисних переконань); утилітарна (можливість донести до інших зміст завдання або проєкту).

Варто зазначити, що сторітелінг може бути пасивним і активним. У першому випадку історію створює вчитель, у другому – йому допомагають учні. Вибір одного чи іншого варіанта залежить від уроку, теми заняття, а також від особистих побажань педагога. *Пасивний сторітелінг* оптимально підходить для початку вивчення нової теми. У формі розповіді можна подати нові правила, теорії, закони тощо. *Активний* – чудовий варіант для закріплення знань, адже учні будуть створювати історії самостійно, а завдання вчителя – спрямовувати їх правильним шляхом. Отож *активний сторітелінг* – це самостійне розповідання історій учнями, яке вчитель може практикувати або впродовж вивчення теми або наприкінці, аби закріпити набуті знання [6].

У будь-якому випадку, безперечно, ознайомлення

з конкретною історією є ефективнішим методом, ніж вивчення теоретичного матеріалу. Завдання сторітелінгу за цієї умови – захопити увагу з першої секунди і тримати її протягом усієї історії, донести до учнів основну думку та водночас засвоїти теоретичний та практичний матеріал.

Засосовуючи сторітелінг, учителю важливо зважати також на вікові особливості дітей. Так, заняття з учнями початкової школи краще починати з коротких історій, а потім обговорювати ті вчинки та дії персонажів, які мають у собі позитивний моральний зміст. Учні молодшого та середнього шкільного віку із задоволенням розкажуть сімейні історії, які вони, можливо, чули від бабусь, а потім “переклали” своєю мовою. Діти цього віку полюбляють розповідати і особисті історії, адже це їхній досвід, особисті переживання. Крім того, вони можуть розказати історії про прочитані книги, особливо якщо книга для розповіді вибиралася самостійно. На певних етапах роботи можна проводити заняття із спільного придумування таких історій, вибудовування своїх розповідей за ілюстраціями або малюнками. Що стосується старшокласників, то їм можна запропонувати обрати власну історію та розказати її так, щоб вона зацікавила всіх присутніх.

Загалом існує безліч ідей щодо використання технології сторітелінгу на уроках. Приміром, на уроках англійської мови актуальним буде розказати історію за картинками, заповнити пропуски в історії словами, які найбільш підходять за змістом, описати одного із персонажів, написати кінцівку історії самостійно, розшифрувати таємне повідомлення тощо.

На уроці української мови можна запропонувати кожному учневі скласти розповідь на вільну тему, вживаючи, наприклад, певну кількість дієслів чи прикметників, або поміркувати над спільною історією, де будуть використані всі відомі класу синоніми до певного слова. Можна також поекспериментувати із заміною синонімів, пошуком молодіжного сленгу або суржику, заміною застарілих слів на сучасні новотвори.

При вивченні української та зарубіжної літератури, приміром, можна запропонувати учням обрати одного героя чи героїню з твору, який вони прочитали, та приготувати невеличкий виступ-розповідь на відповідну тему. У виступі варто включити цікаві факти про героя, його пригоди і ту епоху, про яку учні дізналися з твору.

На уроках історії можна попросити учнів поставити себе на місце відомих історичних персонажів та подумати над варіантами важливих рішень, які вплинули на хід української чи світової історії.

Доречним буде використання сторітелінгу і на уроках математики, фізики, хімії, адже біографії відомих учених та їх відкриття рідко бувають нудними. Крім того, історії цікавих експериментів, без сумніву, викличуть у дітей неабияке захоплення, позаяк, якщо зробити слухача співучасником історії, то його вмотивованість до навчання стане ще більшою, адже емоційна подача отримує більший відгук дітей, ніж просто теоретичний матеріал.

На ролі і місці сторітелінгу у вивченні історії, географії, ботаніки, біології, фізики акцентувала увагу Сара Брайнт у книзі “Як розповідати історії дітям і декілька історій для розповіді”. Метод використовують для ненав’язливого природного ознайомлення дітей із правилами належної поведінки в оточенні й довіллі у розважальній формі. Авторка доводить, що розказування різноманітних історій доцільне як під час вивчення предметів гуманітарного, так і природничого циклу [1].

Кожна вдала історія для сторітелінгу повинна володіти певним набором характеристик, без яких ефективність методу значно знизиться: бути цікавою, але правдоподібною; короткою, але водночас такою, що запам’ятовується; важливо не тільки відбирати необхідні за форматом історії, а й уміти компактно їх викладати, не зтягуючи розповідь; містити просту і зрозумілу мораль; відповідати цільовій аудиторії. Вчителю, застосовуючи сторітелінг, необхідно зважати на його види: культурний, соціальний, міфи та легенди, jump story, сімейний, дружній. Культурний – розповідає про цінності, моральність та вірування; соціальний – історії з життя відомих людей, що можуть стати прикладом для побудови свого життя); міфи, легенди – відображають культуру й нагадують нам, чого в житті слід уникати аби бути щасливим; jump story – історії про містичних істот, коли неочікуваний кінець змушує здригнутися від страху, долаючи при цьому власні страхи; сімейний – легенди, що зберігають історію наших родин, історії, котрі передаються від покоління до покоління та мають повчальний характер; дружній – історії, що об’єднують друзів, оскільки нагадують про певний досвід, який вони пережили разом.

Учитель разом із учнями може використовувати і цифровий сторітелінг, адже новітні технології мають широкий діапазон застосування у навчальному процесі закладу загальної середньої освіти. Для створення цифрових історій педагог може скористатися такими програмами як, приміром, Closer, ZooBurst, Narrable, Storify, Metta, PowToon, Moovly, Wideo і GoAnimate, Pixton, Chogger і ToonDoo.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що сторітелінг є досить ефективним методом урізноманітнення навчального матеріалу та розвитку зв’язного мовлення. Крім того, він допомагає реалізувати індивідуальний підхід та зацікавити дітей, розвиває уяву, фантазію і креативність, сприяє налагодженню ширих взаємин між вихованцями та педагогом, а також не потребує витрат і може бути використаний у будь-якому місці та в будь-який час.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, актуальність означеної теми очевидна та визначається потребами сучасного українського освітнього процесу й основними програмними документами щодо реформи загальноосвітньої школи, що зумовлюють пошук шляхів формування й розвитку мовних та мовленнєвих компетентностей.

Дослідження ролі сторітелінгу свідчить, що варто заохочувати та поширювати цей метод навчання, тому що він допомагає не тільки запам’ятати матеріал, а й збагатити усне мовлення. Основним фактором успішності означеного інструмента є підібрані і вчасно розказані історії. Загалом як формат навчання у закладі загальної середньої освіти сторітелінг має величезну практичну користь, адже це і легке засвоєння матеріалу, і розвиток уяви, подолання страху публічного виступу, налагодження стосунків з іншими учнями. Тож не дивно, що з кожним роком означений освітній інструмент стає все більш популярним.

Зважаючи на зазначене вище, **перспективи подальших досліджень** убачаємо в розробці методики формування комунікативної компетентності учнів за допомогою цифрової візуалізації сторітелінгу, дослідженні його ефективності на різних етапах навчального процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко Н. Storytelling як комунікаційний тренд і всепредметний метод навчання. *Молодь і ринок*. 2019. № 7 (174). С. 130–135.
2. Гич Г. М. Сторітелінг як інноваційна методика формування мовної компетентності учнів ЗНЗ. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Серія “Педагогічні науки”*. 2015. № 4 (51). С. 188–191.
3. Карнаухова А. Цифрова візуалізація сторітелінгу як метод формування комунікативної компетентності майбутніх вихователів. *Педагогічна освіта. Психологія. Педагогіка*. 2021. № 35 (1). С. 78.
4. Консультація “Що таке сторітелінг?”. *Всеосвіта*: вебсайт. URL: <https://vseosvita.ua/library/konsultacia-softake-storiteling-492269.html> (дата звернення: 06.12.2021).
5. Крутій К., Зданевич Л. Сторітелінг: мистецтво розповідання, або як зацікавити й мотивувати дітей. *Дошкільнє виховання*. 2017. № 7. С. 2–7.

СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

6. Метод Storytelling: як зацікавити дітей, розповідаючи історії. *На Урок*: вебсайт. URL: <https://naurok.com.ua/post/metod-storytelling-yak-zacikaviti-ditey-rozpozivayuchi-istorii> (дата звернення: 17.11.2021).
7. Паламар С., Науменко М. Сторителінг у професійній підготовці майбутніх педагогів. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. № 7. С. 48–55. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/> (дата звернення: 18.11.2021).
8. Silchuk O. The problem of moral values among the agrarian university students: a role of humanities. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. №1 (95). С. 299–308
9. Науменко М. С. Сучасні освітні інструменти у формуванні конкурентоспроможного фахівця дошкільної освіти “Освіта ХХІ століття: теорія, практика, перспективи”: матеріали І міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. *Дидактика: теорія і практика*. Київ, 2019. С. 205–207.
10. “Послідовний сторителінг” (за допомогою ілюстрацій). *Всеосвіта*: вебсайт. URL: <https://vseosvita.ua/library/poslidovnij-storiteling-zadopomogou-illustracij-prijom-kriticnogo-mislenna-pri-vivcenni-temi-vesnani-kviti-478505.html> (дата звернення: 06.12.2021).
11. Сторителінг у навчанні: його переваги для вчителів і учнів. *Освіта нова*: вебпортал. URL: <https://osvitanova.com.ua/posts/3837-storitelinh-u-navchanni-ioho-perevahy-dlia-vchyteliv-i-uchniv> (дата звернення: 05.12.2021).
12. Сабада І. Сторителінг – ефективний метод навчання та виховання. *Genezum*: вебсайт. URL: <https://genezum.org/library/storiteling-efektyvnyy-metod-navchannya-ta-vyhovannya> (дата звернення: 05.12.2021).
- “What is storytelling?”. *Education: website*. Available at: <https://vseosvita.ua/library/konsultacia-so-take-storiteling-492269.html> (Accessed 06 Dec. 2021). [in Ukrainian].
5. Krutii, K. & Zdanevych, L. (2017). Storitelinh: mystetstvo rozpozivannia, abo yak zatsikavyty u motyvuvaty ditei [Storytelling: The Art of Storytelling, or How to Interest and Motivate Children]. *Preschool education*. No. 7. pp. 2–7. [in Ukrainian].
6. Metod Storytelling: yak zatsikavyty ditei, rozpozivaiuchy istorii [Method of Storytelling: how to interest children by telling stories]. *On the Lesson: website*. Available at: <https://naurok.com.ua/post/metod-storytelling-yak-zacikaviti-ditey-rozpozivayuchi-istorii> (Accessed 17 Nov. 2021). [in Ukrainian].
7. Palamar, S. & Naumenko, M. (2019). Storitelinh u profesiinii pidhotovtsi maibutnix pedahohiv: suchasni instrument [Storytelling in the professional training of future teachers: modern tools]. *Open educational environment of a modern university*. No. 7. pp. 48–55. Available at: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/> (Accessed 18 Nov. 2021). [in Ukrainian].
8. Silchuk, O. (2020). The problem of moral values among the agrarian university students: a role of humanities. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. No.1 (95). pp. 299–308. [in English].
9. Naumenko, M. S. (2019). Suchasni osvritni instrumenty u formuvanni konkurentospromozhnoho fakhivtsia doshkilnoi osvity “Osvita XXI stolittia: teoriia, praktyka, perspektyvy” [Modern educational tools in the formation of a competitive specialist in preschool education “Education of the XXI century: theory, practice, perspectives”]. *Materialy I mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii. Dydaktyka: teoriia i praktyka – Proceedings of the I International Scientific-Practical Internet Conference. Didactics: theory and practice*. (pp. 205–207). Kyiv. [in Ukrainian].
10. “Poslidovnyi storitelinh” (za dopomohoiu iliustratsii) [“Consecutive storytelling” (with the help of illustrations)]. *Education: website*. Available at: <https://vseosvita.ua/library/poslidovnij-storiteling-zadopomogou-illustracij-prijom-kriticnogo-mislenna-pri-vivcenni-temi-vesnani-kviti-478505.html> (Accessed 06 Dec. 2021). [in Ukrainian].
11. Storitelinh u navchanni: yoho perevahy dlia vchyteliv i uchniv [Storytelling in learning: its benefits for teachers and students]. *New education: web portal*. Available at: <https://osvitanova.com.ua/posts/3837-storitelinh-u-navchanni-ioho-perevahy-dlia-vchyteliv-i-uchniv> (Accessed 05 Dec. 2021). [in Ukrainian].
12. Sabada, I. (2021). Storitelinh – efektyvnyi metod navchannya ta vykhovannya [Storytelling is an effective method of teaching and education]. *Genezum: websait*. Available at: <https://genezum.org/library/storiteling-efektyvnyy-metod-navchannya-ta-vyhovannya> (Accessed 05 Dec.2021). [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 21.12.2021

